

SAKSFRAMLEGGSaksbehandler: Gro Øverby
Arkivsaksnr.: 21/645

Arkiv: 026

SAKEN AVGJØRES AV: KOMMUNESTYRET**ÅRSRAPPORT VERTSKOMMUNESAMARBEID 2020****Rådmannens innstilling**

Årsrapport for vertskommunesamarbeid i 2020 tas til orientering.

Kortversjon

I henhold til vertskommuneavtalene skal det rapporteres tertialvis. Rapport for 3. tertial gjelder hele året.

Saksopplysninger**Voksenopplæringen**

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i NOK
Kostnader Voksenopplæring	10 804 498	11 538 305	733 807
Korrigert for spes.ped	-1 866 359		
Direkte kostnader	8 938 139		
Overhead kostnader	365 953		
SUM	9 304 092		
Off/private tilskudd	-4 099 774		
Til fordeling	5 204 318		

Fordeling kommuner	
Modum	4 022 354
Sigdal	801 192
Krødsherad	380 771
Sum	5 204 318

Voksenopplæringen har 13 ansatte og er lokalisert i Vikersund sentrum. Utviklingsområder for personalet har vært fagfornyelsen, ny integreringslov, relasjonskompetanse i skolen og videreutvikling av profesjonsfelleskapet.

2020 har vært preget av korona-situasjonen og undervisningen har i perioder vært gjennomført på Teams. Deltakertallet ved Voksenopplæringen har vært synkende gjennom året. Som en følge av korona har bosetting og tilflytting til kommunene vært lavere enn normalt.

Som en følge av den lave bosettingen ble tilskuddene til norskopplæring fra staten vesentlig lavere enn budsjettet. Det har vært jobbet kontinuerlig gjennom hele året for å rette dette avviket i budsjettet. Et vesentlig tiltak var nedbemanning med to årsverk med virkning fra 1. august. Andre tiltak har vært streng kostnadskontroll på kjøp av varer og tjenester og vikartimer ble dekket av ledelsen for å spare kostnader til vikarer. Tiltakene ført til et mindreforbruk på direkte utgifter på ca 730 000 kr og dette kompenserte for de tapte inntektene fra staten.

I 2020 har Voksenopplæringen hatt ansvar for:

- Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for flyktninger og innvandrere med rett og plikt til denne opplæringen. Deltakerne har vært i aldersgruppen 16-67 år. Innvandergrupper uten rett har også fått tilbud om deltakelse på norskkurs.
- Grunnskole for voksne i de tre kommunene. Deltakere kartlegges og gis tilbud om et tilpasset løp på 1-3 år. Det undervises i norsk, engelsk, matematikk, samfunnsfag og naturfag. Deltakerne avlegger samme eksamen som i ordinær grunnskole.

Deltakerantall for 2020

	Modum		Sigdal		Krødsherad		Totalt
	NS	GV	NS	GS	NS	GS	
1. tertial	58	33	6	11	2	7	117
2. tertial	53	33	7	10	1	7	111
3. tertial	37	23	3	11	0	3	77

NS => Norsk og samfunnskunnskap GS => Grunnskole for voksne

Voksenopplæringen gjennomførte nasjonale prøver i norsk muntlig og norsk skriftlig fire ganger i løpet av året. To ganger hver måned ble det gjennomført prøver i samfunnskunnskap og statsborgerprøver.

PPT

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i NOK
Sum interkommunal ppt	9 077 761		
Direkte kostnader	8 481 761	8 987 667	505 906
Indirekte kostnader (husleie/overhead)	596 000		

Fordeling kommuner	Direkte kostnader	Indirekte kostnader	Sum
Modum	5 418 306	380 736	5 799 042
Sigdal	1 701 558	119 566	1 821 124
Krødsherad	1 361 897	95 698	1 457 595
Sum	8 481 761	596 000	9 077 761

Årsaken til mindreforbruket er:

- En ansatt i 20% permisjon/reduksjon
- Mindre kurs og kompetanseheving pga korona
- Mindre kjøring til enheter

PPT har fått noen begrensninger pga smittesituasjonene i de 3 kommunene. Observasjoner har ikke vært gjennomført i høst og fysiske møter ute på enhetene har i en periode ikke vært mulig. Møter har vært gjennomført digitalt, der det er mulig.

Jordmor

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i NOK
Sum interkommunal jordmortjeneste	1 050 274		
Direkte kostnader	990 274	955 468	-34 806
Indir kostn (påslag for husleie/overhead)	60 000		

Fordeling kommuner	Direkte kostnader	Indirekte kostnader	Sum
Modum	588 441	36 000	624 441
Krødsherad	401 833	24 000	425 833
Sum	990 274	60 000	1 050 274

Tilbudet har vært i full virksomhet gjennom perioden. Det har ikke vært sykefravær. Krødsherad kommune uttrykker ikke misnøye med tilbudet, men signaliserer at de grunnet et stadig synkende fødselstall vurderer å si opp 20 % jordmortjeneste av de 40 %. Regnskapsutgifter for interkommunal jordmortjeneste er basert på en 100 % jordmorstilling hvorav 40 % belastes Krødsherad. Totalt har Modum 2,2 årsverk jordmorstillinger i 2020.

Kommuneoverlege

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i NOK
Sum interkommunal kommuneoverlege	1 638 408		
Direkte kostnader	1 568 408	1 568 408	0
Indir kostn (påslag for husleie/overhead)	70 000		

Fordeling kommuner	Direkte kostnader	Indirekte kostnader	Sum
Modum	967 185		967 185
Krødsherad	313 682	35 000	348 682
Sigdal	287 541	35 000	322 541
Sum	1 568 408	70 000	1 638 408

Fra januar 2020 var 80 % kommuneoverlegefunksjonen i Modum kommune og 20 % i Krødsherad. Fra 1. februar ble fordelingen 60 % i Modum, 20 % i Krødsherad og 20 % i Sigdal. I Krødsherad er ca. 5-10 % av 20 % kommuneoverlegestilling utført som helsestasjonslege ved helsestasjonen i Noresund.

I mars kom koronapandemien til Norge. Det startet med hektiske dager, kvelder og helgearbeid i forkant av Raw Air arrangementet i Vikersund bakken. Ved nedstengning av Norge 12. mars så ble det et stort behov for kommuneoverlege-funksjon i alle tre kommuner. Den første tiden av pandemien var det minimum 18-22 timer pr uke i teams-møter med kriseledelsene. Gjennom hele pandemien har det vært veldig mange henvendelser og spørsmål fra ansatte og ledere i kommunene, spørsmål fra alle mulige foreninger, idrettslag osv. og innbyggere.

Ved hver endring i smitteverntiltak og anbefalinger så kommer det mange henvendelser i etterkant. Dette er en del av kommuneoverlegens rådgivningsfunksjon. Pandemien har gjort det enklere å innkalle og gjennomføre møter, og det har vært utrolig mye møter. Møter med kriseledelsene i tre kommuner, møter med ledere i helse, undervisning/barnehager, smittesporingsteam, testteam og eksterne møter med lokalsykehus, kommuneoverleger i legevaktsamarbeidet, Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet og Fylkesmannen (Statsforvalteren) bla.

Det har vært spennende for kommuneoverlegen å arbeide sammen med tre kriseledelser, og alle andre ledere i flere sektorer i tre kommuner. Det har vært mye arbeid, mange dager har vært fulle med møter og e-poster har blitt lest og besvart på kveld og helg.

Det har vært smitteutbrudd i Modum kommune på Modumheimen og Nordre Modum Ungdomsskole. I tillegg har det vært smitte blant enkeltelever i flere andre skoler både barneskoler, ungdomsskole (SMU) og Buskerud videregående skole. Smitteutbruddene har vært arbeidsomme, og smitte-økningen i spesielt november genererte mye arbeid utenom ordinær arbeidstid. Kommuneoverlegen er ansvarlig for smittesporingen. Initialt

var kommuneoverlegen med i index-intervju og selve smittesporingen. Etter hvert ble det nødvendig å trekke seg ut for i stedet fungere som en rådgiver og veileder for smittesporerne i tre kommuner. Alle ukedager og helgedager har det vært smittemessig relaterte henvendelser fra smittesporerne eller kriseledelse i disse tre kommunene fra oktober og ut desember. En del smittetilfeller blant fritidsbeboere på hytter i Sigdal og Krødsherad, samt smittetilfeller blant innbyggere i de tre kommunene har gjennom hele jula, medførte at kommuneoverlegen måtte være tilgjengelig og utførte smittevern faglig rådgivning alle røde og svarte dager.

5-10 % med helsestasjon i Krødsherad har vært en god avveksling til pandemirelaterte henvendelser og avgjørelser som skal tas og avgis enten muntlig eller skriftlig.

Det har vært flere redegjørelser i formannskapsmøter og kommunestyremøter.

I Modum har det vært utført et tilsyn i barnehage. Det har vært endel arbeid i forbindelse med håndtering av fastleger i Modum. Det har vært flere utlysninger og intervju-runder i forbindelse med ledige fastlegehjemler. Det har vært en ekstra belastning i forhold til at det har vært mer enn nok å gjøre i forbindelse med pandemien.

Arbeidsmengden som generes fra de tre kommunene under en pandemi fordeler seg noenlunde i forhold til innbyggertall.

Barnevern

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i NOK
Sum interkommunal barneverntjeneste	10 862 942	12 487 465	
Direkte kostnader	9 584 942	11 209 465	1 624 523
Indir kostn (påslag for husleie/overhead)	1 278 000	1 278 000	

Fordeling kommuner	Direkte kostnader	Indirekte kostnader	Sum
Modum	5 923 992	916 783	6 840 775
Sigdal	2 046 839	214 545	2 261 384
Krødsherad	1 614 111	146 672	1 760 783
Sum	9 584 942	1 278 000	10 862 942

Midt-Buskerud barneverntjeneste ble etablert 1.10.2013 ved at også Sigdal kommune ble innlemmet i den interkommunale tjenesten. Tjenesten består av 23,3 årsverk, hvor 6,5 årsverk er øremerkede midler fra Fylkesmannen i satsningen på barnevern. Fra 2020 har tjenesten fått midler til SkoleLOS prosjekt, ett treårig prosjekt som er interkommunalt og med tett samarbeid med PPT, helsestasjonen med flere. Det er tilsatt to skoleluser i tilsammen 1,2 årsverk, i tillegg kommer kommunenes egensatsning. Barneverntjenesten er delt i tre team; Melding –og undersøkelse, hjelpe –og omsorgstiltak og STYRK-team (familieveiledningsteam). Tjenesten betjener 19500 innbyggere og har i løpet av ett år 400 aktive saker. Fristbrudd i undersøkelsessaker er fortsatt svært lavt. Sykefravær i 2020 var på 6,5% som er en økning på litt over

1prosentpoeng fra 2019. Sykefraværet er i stor grad koronarelatert med karantenebestemmelser m.v.

Året 2020 har vært preget av koronapandemien med sterkt fokus på å opprettholde tjenestetilbudet med gode smitteverntiltak ihht tjenestens beredskapsplan. Barneverntjenesten har i all hovedsak driftet som normalt, og kun med periodevis hjemmekontor i perioden med nasjonal nedstengning våren 2020 og en periode høsten 2020 med høye smittetall i Modum og lokale tiltak. Barneverntjenesten erfarer høye meldingstall for 2020, og at pandemien har årsak i økningen. Økningen i antall meldinger starter i juni 2020 etter den nasjonale nedstengningen. Videre erfarer tjenesten en økning i meldinger fra privatpersoner, foreldrene selv, barna selv, i motsetning til et normal år hvor offentlige instanser er den hyppigste melder. Tjenesten har hatt tett kontakt med Statsforvalteren og Bufdir i hele perioden, og rapporterer jevnlig på koronasituasjonen og utfordringer for særlig utsatte barn og unge. Korona har i liten grad påvirket de tjenester barneverntjenesten gir. Det er gjennomført løpende ROS-analyser for alle barn tjenesten er i kontakt med for å vurdere konsekvenser av pandemiltak.

I 2019 ble det gjennomført KS barnevernløftet med barnevern på dagsorden, og i februar 2020 ble det Sigdal sin tur med programmet i kommunestyret. SkoleLOS prosjektet kom i full drift i mars 2020, og er et tilbud for alle barn og unge i målgruppa, uavhengig av barneverntjenestens tiltak. SkoleLOS prosjektet kan vise til svært gode resultater, høy måloppnåelse hvor barn som har vært langvarig fraværende fra skole er tilbake i skole på fulltid. Barneverntjenesten er innvilget om lag 1,5 mill. kr til Læringsnettverk med kompetanseheving for å forberede kommunene på den kommende barnevernreformen på særskilt fosterhjemsområdet. Dette er i samarbeid med Øvre Eiker, Lier og Numedalskommunene. Bufdir`s tjenestetøtteprogram er gjennomført i tjenesten i 2020 og fortsetter i 2021 og er et kompetanseprogram for tjenesteutvikling.

Følgende tabell kan vise saksutviklingen for årene 2009- 2020:

Midt-Buskerud barneverntjeneste	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall meldinger	137	191	244	245	249	219	222	229	233	200	240	331
Barn med hjelpetiltak	97	121	119	132	125	150	141	135	117	99	102	113
Av disse; barn plassert frivillig utenfor hjemmet	15	11	10	7	14	16	15	8	6	7	9	13
Barn under omsorg/plassert utenfor hjemmet (inkl. akuttvedtak)	23	27	49	55	61	61	58	63	62	55	55	51

Antall barn i tiltak totalt	120	148	168	187	186	211	199	198	179	154	157	164
-----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Barnevernsvakt

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i NOK
Sum interkommunal barneverntjeneste	1 548 309		
Direkte kostnader	1 179 442	1 106 000	-73 442
Forhåndsmessig bemanning	158 867		
Indir kostn (påslag for husleie/overhead)	210 000		

Fordeling kommuner	Direkte kostnader	Forhåndsmessig bemanning	Indirekte kostnader	Sum
Midt-Buskerud BV	466 386		70 000	536 386
Øvre Eiker	528 211	158 867	70 000	757 078
Jevnaker	184 845		70 000	254 845
Sum	1 179 442	158 867	210 000	1 548 309

Interkommunal barnevernvakt ble etablert 1.1.2020, hvor Jevnaker ble innlemmet i det allerede eksisterende samarbeidet om barnevernvakt mellom Midt-Buskerud barneverntjeneste og Øvre Eiker kommune. Modum kommune er vertskommune ihht vertskommunemodellen etter kommuneloven § 20-1 og 20-2 med vertskommuneavtale inngått i juni 2020.

Bemanning av barnevernvakta består av ansatte i de 3 tjenestene, totalt 16 som inngår i turnus med vaktuke om lag 5,5 uker per år. Det er alltid to på vakt, med en første vakt som betjener vakttelefon og har hovedansvar, samt en andre vakt som tilkalles ved behov. Det er inngått særavtale om avlønning av vaktordning. Bemanningen skal være forholdsmessig etter kommunestørrelse, hvor Jevnaker bidrar med 2, Øvre Eiker med 7 og Midt-Buskerud med 7 ansatte. Prinsippet om forholdsmessig bemanning dekkes gjennom fordelingsprinsipp i vertskommuneavtalen.

Erfaringene i 2020 er at alle vakter er bemannet og det er god kapasitet til å dekke vakter ved sykdom o.l. De som inngår i vaktturnus i barnevernvakta er erfarne saksbehandlere i barneverntjenesten, og det avholdes møter med alle ansatte 3-4 ganger per år eller etter behov.

Det har i 2020 vært om lag 190 henvendelser til barnevernvakta. Henvendelsene er fordelt mellom Midt-Buskerud barneverntjeneste (for de 3 kommunene Modum, Sigdal og Krødsherad samlet) 65, Øvre Eiker 75 og Jevnaker 25 henvendelser og 25

henvendelser om barn tilhørende andre kommuner. Dette gir et snitt i antall henvendelser på 3,5 per uke. Henvendelsene fordeler seg på foreldre, barn/ungdom, privat personer, politi, Alarmtelefonen for barn og unge og andre barnevernvakter som er de som hyppigst tar kontakt med barnevernvakta. Bekymringene barnevernvakta mottar løses ved råd/veiledning, bistand og samarbeid med andre instanser og uttrykning. Om lag 10 saker har ført til uttrykning i 2020. Avviket i regnskap for 2020 er knyttet til i all hovedsak overtid som følge av uttrykning, da det ikke er budsjettert med overtid. Overtid belastes den enkelte kommune direkte og utgjør totalt 55 000 kr.

Øvre Eiker blir fakturert for forhåndsmessig bemanning fordi kommunen ikke har ressurser selv til å bemanne opp sin andel av vakta.

Bibliotek

	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i NOK
Sum interkommunal bibliotekjeneste	3 722 348		
Direkte kostnader	3 552 348	3 251 253	-301 095
Indir kostn (påslag for husleie/overhead)	170 000		

Fordeling kommuner	Direkte kostnader	Indirekte kostnader	Sum
Modum	2 227 337	105 000	2 332 337
Sigdal	794 999	35 000	829 999
Krødsherad	5 30 012	30 000	560 012
Sum	3 552 348	170 000	3 722 348

2020 ble et rart og annerledes år for alle, også for Midt-Buskerud bibliotek. Vi hadde hatt et svært aktivt år i 2019, med mye besøk, godt utlån og ganske mange arrangementer. Slik startet også 2020. I februar hadde vi flott barneforestilling med Raymond Sereba i alle bibliotekene, men etter det ble det meste avlyst. Vi stengte ned fra 13.mars, men allerede i slutten av mars hadde vi klar en «take away» løsning i bibliotekene, der folk bestilte bøker, vi pakket og satt bøkene ved inngangen og bøkene ble hentet av lånere. Dette ble svært godt mottatt.

Når vi ser på statistikken, så ser vi at utlånet og besøk har holdt seg overraskende godt, og at folk nok har hatt behov for både skjønnlitteratur, fagbøker og studielitteratur i dette vanskelige året. Vi ser også at utlånet av e-bøker har økt veldig, spesielt i Modum hvor det har vært en økning fra 900 enheter i 2019 til 3400 enheter i 2020.

I 2020 hadde biblioteket samlet et merforbruk på 243 000 kr. Merutgiftene er fordelt på alle bibliotekene. Økte uforutsette kostnader i 3. tertial belastes Modum kommune.

Sigdal og Krødsherad har ikke økt budsjettene særlig fra 2014 og vi ser allerede nå at budsjett 2021 ikke vil dekke de utgifter som blir i 2021. Vi har nå lagt inn

overheadkostnader og leders lønn i beregningene, og dette går ikke opp. I budsjettet for 2021 kommer mye av bokbudsjettet til å bli «spist opp» av lønnsmidler og overheadkostnader.

Ut fra et faglig synspunkt er vi nå på grensen til å oppfylle det som står i bibliotekloven.

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Situasjonen er mest alvorlig for Krødsherad bibliotek. De «får» som alle andre endel bøker via Kulturfondordningen i staten, men disse må man betale porto, plastring osv., for. Dette tilfanget av bøker er ikke tilstrekkelig til å dekke bibliotekets behov, men det er kun disse bøkene det er dekning innenfor budsjett å anskaffe.

Sigdal kommune ligger litt bedre an, siden de har litt høyere bibliotekbudsjett. Men også her blir det vanskelig å få det til å gå rundt når lønn og overheadkostnader tas med.

Det arbeides med å revidere budsjettene for Krødsherad og Sigdal for 2021 slik at driftsnivå er på samme nivå som vedtatt budsjett.